

Polsko posiluje svou pozici hospodářského partnera Česka

Mateusz Gniazdowski

Mateusz Gniazdowski se narodil ve Varšavě. Absolvoval magisterské studium v Institutu politických věd Varšavské univerzity a doktorské studium v Ústavu politických věd Slovenské akademie věd. Před svou pražskou misí působil devět let jako předseda Programové rady Polsko-českého fóra při ministerstvu zahraničních věcí Polské republiky. V letech 2016–2022 byl zástupcem ředitele Centra východních studií (OSW). Svou misi jako velvyslanec Polské republiky v České republice zahájil 16. září 2022.

Text: redakce

Foto: Velvyslanectví Polské republiky

Velvyslanectví Polské republiky v Praze

■ **Pane velvyslanče, vzájemné vztahy České a Polské republiky dostávají v dnešní době kvalitativně novou dimenzi. Jaké priority vzájemné spolupráce dnes vidíte?**

Po invazi Ruska na Ukrajinu nás sblížily nejdůležitější otázky, výzvy bezpečnosti našich států. Polsko a Česko úzce spolupracují jak v politické sféře, tak i při konkrétních záležitostech spjatých s humanitární pomocí a dodávkami zbraní a vojenského materiálu na Ukrajinu, které se realizují hlavně přes území Polska. Patříme ke státům, které posílají na Ukrajinu nejvíce zbraní včetně těžké vojenské techniky, společně také patříme k zemím, které přijaly nejvíce uprchlíků. Ruská invaze trvá a přežití nezávislé Ukrajiny a vytlačení agresora je životním zájmem našich států a celého Západu. Součinnost v podpoře Ukrajiny je prioritou. Týká se to rovněž příprav na proces obnovy této země, neboť synergie našich aktivit nám může pomoci společně čelit konkurenci. V hospodářské spolupráci se klíčová témata také přímo dotýkají bezpečnosti obou zemí: budování úplné nezávislosti na ruské ropě a plynu a transformace elektroenergetiky. V otázce ropy a zajištění její dostupnosti na českém trhu plní důležitou úlohu Orlen Unipetrol. V otázce plynu probíhají jednání o plynovém napojení Stork II, které by umožnilo reálnou diverzifikaci dodávek plynu do Česka s využitím dodávek LNG z terminálů v Baltském moři. Po letech iluzí týkajících se čerpání výhod v Nord Streamu zde existuje možnost vzniku napojení, které nebude jen prázdným rezervním potrubím, ale finančně opodstatněným krokem k posílení trhu s plynem v našem regionu a jeho energetické bezpečnosti. K tomu jsou zapotřebí závazné deklarace.

Důležité jsou naše obchodní vztahy, které se po pandemické době a i přes trvající válku dynamicky rozvíjejí. Svědčí o tom například re-

kordní čísla za rok 2022. Náš celkový obchodní obrat dosáhl poprvé v historii 33,8 miliardy eur. Česká republika je 2. exportním partnerem Polska a hodnota exportu do Česka činila až 22,7 miliardy eur. Polsko posiluje svou pozici druhého obchodního partnera Česka po Německu v EU. Za obchodním růstem však zaostává rozvoj infrastrukturních spojení. V této oblasti je mnoho restů, které je třeba napravit. Za prioritu považují také problematiku široce pojaté přeshraniční spolupráce. Ruská invaze na Ukrajinu začala tři týdny po podepsání smlouvy týkající se přeshraničních následků těžby v dole Turów. Tuto spolupráci předtím silně komplikovala pandemická opatření. Třicet let úspěchů v přeshraniční spolupráci bylo zastíněno. A ty by měly být oceněny a rozvíjeny.

■ **V České republice působí mnoho firem s polským kapitálem. Jaké investiční příležitosti nabízí Polsko českým firmám?**

Vyhledky pro Polsko jsou stále pozitivní. To lze přičíst několika faktorům, včetně stabilního politického a ekonomického prostředí v Polsku, rostoucího počtu talentů a politiky příznivé pro podnikání. Polsko navíc nadále přitahuje investice do klíčových odvětví, jakými jsou technologie a výroba. Polsko má vzdělanou a vysoce kvalifikovanou pracovní sílu, což z něj činí atraktivní destinaci pro podniky, které chtějí v Evropě expandovat. Naše země využívá digitální transformaci, aby si udržela konkurenceschopnost. To zahrnuje investice do elektronického obchodování, mobilních aplikací a dalších digitálních řešení pro oslovení zákazníků a zefektivnění procesů. Od září 2018 mohou společnosti žádat navíc o osvobození od daně na celém území Polska, nikoli pouze ve zvláštních ekonomických zónách (SSE) jako dříve. Ministerstvo rozvoje a technologie oznámilo, že v rámci Polské sféry investic (PSI) vydalo do konce února celkem 2015 rozhodnutí pro podporu nových investic, které se zaslouží o vytvoření téměř 10 654 pracovních míst. Jejich deklarovaná hodnota se blíží 21. miliardě eur. I to může být pro české podniky pobídka k větší aktivitě a hledání vhodných segmentů a obchodních partnerů. Ne všechny příležitosti jsou k tomu patřičně využity. Je třeba také upozornit na největší hospodářskou událost ve střední Evropě, Evropský ekonomický kongres v Katovicích. Město se nachází hodinu cesty po dálnici z Ostravy. V letošním roce se koná ve dnech 24.–26. dubna.

■ **Oba národy se musí více poznávat a prostředníkem může být kultura a cestovní ruch. Jak se Polsko Čechům prezentuje v těchto oblastech?**

Těší nás, že stále více Čechů objevuje krásy Polska, a to nejen v pohraničí, ale také v nádherných polských městech, u Baltského moře nebo na Mazurských jezerech. V Polsku se významně zlepšila silniční infrastruktura, trvale se lepší železniční spojení, rozrůstá se také síť leteckých spojů polských a zahraničních přepravců. Jsem přesvědčený, že tento vzestupný trend návštěvnosti Polska bude pokračovat i díky otevření dlouho očekávané kanceláře Polské turistické organizace v Praze. Propagaci polské kultury se zabývá Polský institut. Je to jedna z nejaktivnějších zahraničních institucí v Praze a zároveň jedno z nejdynamičtějších podobných polských pracovišť v zahraničí. S autentickou polskou kulturou se mohou Češi setkat na Těšínsku. Fenomén polskosti na české straně Slezska je kulturní poklad, jehož úlohu v rozvoji polsko-české spolupráce je nutné ocenit. ■

Děkujeme za rozhovor.

Poland Strengthens Its Position as an Economic Partner of the Czech Republic

Mateusz Gniazdowski was born in Warsaw. He graduated from the Institute of Political Science at the University of Warsaw and completed his doctoral studies at the Institute of Political Science of the Slovak Academy of Sciences. Before his mission to Prague, he served nine years as Chairman of the Programme Council of the Polish-Czech Forum under the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Poland. From 2016 to 2022, he was Deputy Director of the Centre for Eastern Studies (OSW). He began his mission as Ambassador of the Republic of Poland to the Czech Republic on 16 September 2022.

■ **At present, the relations between the Czech Republic and the Republic of Poland are taking on a qualitatively new dimension. What do you see as the priorities of mutual cooperation today?**

Following Russia's invasion of Ukraine, the most important issues — the challenges to the security of our countries — have brought us closer together. Poland and the Czech Republic are cooperating closely both in the political sphere and on specific issues related to humanitarian aid and the supply of weapons and military equipment to Ukraine, which is mainly carried out across Polish territory. We are among the group of countries that are sending the most weapons to Ukraine, including heavy military equipment, and we are also among the countries that have received the most refugees. The Russian invasion is ongoing, and the survival of an independent Ukraine and the ousting of the aggressor is in the vital interests of our countries and of the entire West. Working together in support of Ukraine is a priority. This also applies to the preparations for the reconstruction process in that country because the synergy of our activities can help us to face the competition together. In economic cooperation, certain key issues also directly affect the security of both countries: building complete independence from Russian oil and gas, and the transformation of the electricity sector. Orlen Unipetrol plays a vital role in the issue of oil and ensuring its availability in the Czech market. Regarding gas, negotiations are underway on the Stork II gas connection, which would enable the real diversification of gas supplies to the Czech Republic, using LNG supplies from terminals in the Baltic Sea. After years of illusions about reaping the benefits of Nord Stream, there is the possibility of a connection that is not just an empty reserve pipeline but a financially justified step towards strengthening the gas market in our region and its energy security. This requires binding declarations.

The most important thing is our trade relations, which are developing dynamically following the pandemic period and despite the ongoing war. Our total trade turnover reached EUR 33.8 billion for the first time in history. The Czech Republic is Poland's second biggest export partner, and exports to the Czech Republic reached EUR 22.7 billion. Poland is strengthening its position as the Czech Republic's second largest trading partner after Ger-

many in the EU. However trade growth is lagging behind the development of infrastructure connections. Many gaps in this area need to be filled. I also consider the issue of broad cross-border cooperation to be a priority. Russia's invasion of Ukraine began three weeks after the signing of the agreement concerning the cross-border consequences of mining in the Turów mine. Before that, this cooperation had been severely complicated by pandemic measures. Thirty years of successful cross-border cooperation have been overshadowed. And this cooperation should be recognised and developed

"I also consider the issue of broad cross-border cooperation to be a priority"

■ **Many companies with Polish capital operate in the Czech Republic. What investment opportunities does Poland offer Czech companies?**

The outlook for Poland remains positive. This can be attributed to several factors, including Poland's stable political and economic environment, a growing talent pool, and business-friendly policies. In addition, Poland continues to attract investment in key sectors such as technology and manufacturing. Poland's educated and highly skilled workforce makes it an attractive destination for businesses looking to expand in Europe. Our country is taking advantage of the digital transformation to remain competitive. This includes investing in e-commerce, mobile apps and other digital solutions to reach customers and streamline processes. In

addition, since September 2018, companies have had the possibility to apply for tax exemptions throughout Poland, not just in Special Economic Zones (SEZ) as previously. The Ministry of Development and Technology announced that 2,015 decisions had been issued by the end of February under the Polish Sphere of Investment (PSI) to support new investments, which are responsible for the creation of 10,654 jobs. Their declared value is close to EUR 21 billion. This can also be an incentive for Czech companies to be more active and to look for suitable areas and business partners. Not all opportunities are being sufficiently exploited. Attention should also be drawn to the largest economic event in Central Europe, the European Economic Congress in Katowice. The city is located an hour away from Ostrava by motorway. This year, it will take place from 24 to 26 April.

■ **The two nations need to get to know each other more, and culture and tourism can be a mediator. How does Poland present itself to the Czechs in these areas?**

We are pleased that more and more Czechs are discovering the beauty of Poland, not only in the border region but also in the beautiful Polish cities, on the Baltic Sea or the Masurian Lakes. The road infrastructure in Poland has improved significantly, rail connections are steadily improving, and the network of air connections by Polish and foreign carriers is also growing. I am convinced that this upward trend of visitors to Poland will continue thanks to the opening of the long-awaited office of the Polish Tourist Organisation in Prague. The promotion of Polish culture is handled by the Polish Institute. It is one of the most active foreign institutions in Prague and also one of the most dynamic Polish institutions abroad. Czechs can encounter authentic Polish culture in the Těšín region. The phenomenon of Polishness on the Czech side of Silesia is a cultural treasure whose role in the development of Polish-Czech cooperation should be appreciated. ■

Thank you for the interview.

*Ze slavnostního předání vyznamenání generálmajorovi Karlu Řehkovi na polském velvyslanectví v Praze (28. února 2023).
From the decoration ceremony for Major General Karel Řehka at the Polish Embassy in Prague (28 February 2023).*